

Αρχική σελίδα>Δικαστικές διαδικασίες>Αστικές υποθέσεις>Αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων>Εκτέλεση δικαστικής απόφασης Εκτέλεση δικαστικής απόφασης

Κροατία

1 Ποια η έννοια της εκτέλεσης στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις;

Στη Δημοκρατία της Κροατίας, οι διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης διέπονται από τις διατάξεις του νόμου περί αναγκαστικής εκτέλεσης (Ovršni zakon — στο εξής «OZ») [(Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Κροατίας (Narodne Novine), αριθ. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 και 73/17]. Ο νόμος αυτός ρυθμίζει τη διαδικασία κατά την οποία τα δικαστήρια και οι συμβολαιογράφοι προβαίνουν στην αναγκαστική είσπραξη απαιτήσεων στη βάση εκτελεστών τίτλων ή δημόσιων εγγράφων (διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης), πλην αν ειδικός νόμος ορίζει διαφορετικά.

2 Ποια αρχή ή ποιες αρχές είναι αρμόδιες για την εκτέλεση;

Οι διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης βάσει εκτελεστού τίτλου διενεργούνται από τα δικαστήρια, ενώ οι διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης βάσει δημόσιου εγγράφου διενεργούνται από τους συμβολαιογράφους.

Το τι συνιστά εκτελεστό τίτλο ορίζεται στο άρθρο 23 του OZ, ενώ το τι συνιστά δημόσιο έγγραφο ορίζεται στο άρθρο 31 του OZ.

Στις διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης συμμετέχουν επίσης η Οικονομική Υπηρεσία (Financijska agencija — στο εξής η «Υπηρεσία»), η οποία αποτελεί νομικό πρόσωπο που διενεργεί πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης σύμφωνα με τις διατάξεις του OZ και του νόμου περί κατάσχεσης χρηματικών ποσών, καθώς και οι εργοδότες, το Κροατικό Ταμείο Ασφάλισης Συντάξεων (Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje) και άλλοι φορείς που προβλέπονται από τον νόμο.

3 Ποιες οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να εκδοθεί ένας εκτελεστός τίτλος ή μια απόφαση;

Τα δικαστήρια διεξάγουν διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης στη βάση εκτελεστών τίτλων, οι οποίοι, σύμφωνα με τις διατάξεις του OZ, είναι οι εξής:

1. οι εκτελεστές δικαστικές αποφάσεις και οι εκτελεστοί δικαστικοί συμβιβασμοί,
2. οι εκτελεστοί συμβιβασμοί που αναφέρονται στο άρθρο 186.a του νόμου περί πολιτικής δικονομίας,
3. οι εκτελεστές αποφάσεις διαιτητικού δικαστηρίου,
4. οι εκτελεστές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε διοικητική διαδικασία και οι εκτελεστοί συμβιβασμοί που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας εφόσον προβλέπουν την εκπλήρωση χρηματικής υποχρέωσης, πλην αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά,
5. οι συμβολαιογραφικές εκτελεστές αποφάσεις και οι συμβολαιογραφικοί εκτελεστοί τίτλοι,
6. οι συμβιβασμοί που έχουν συναφθεί ενώπιον των «δικαστηρίων τιμής» (sudovi časti) φορέων της Δημοκρατίας της Κροατίας και οι συμβιβασμοί που έχουν συναφθεί σε διαδικασία διαμεσολάβησης σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί των διαδικασιών διαμεσολάβησης,
7. τα λοιπά έγγραφα τα οποία ο νόμος χαρακτηρίζει εκτελεστούς τίτλους.

Οι εκτελεστοί τίτλοι μπορούν να στηρίξουν αναγκαστική εκτέλεση αν προσδιορίζουν τον δανειστή και τον οφειλέτη, καθώς και το αντικείμενο, το είδος, την έκταση και τον χρόνο εκπλήρωσης της χρηματικής υποχρέωσης.

Αν ο εκτελεστός τίτλος είναι απόφαση που διατάζει την εκπλήρωση υποχρέωσης παράδοσης ή υποχρέωσης επιχείρησης πράξης, πρέπει επίσης να περιλαμβάνει προθεσμία εκούσιας συμμόρφωσης, ενώ αν δεν καθορίζει προθεσμία εκούσιας συμμόρφωσης, το δικαστήριο ορίζει τέτοια προθεσμία στη διαταγή εκτέλεσης.

3.1 Διαδικασία

Ο δανειστής κινεί τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης βάσει εκτελεστού τίτλου με την υποβολή αίτησης αναγκαστικής εκτέλεσης στο δικαστήριο. Η αίτηση αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να υποβληθεί αυτοπροσώπως από τον δανειστή, ως διάδικο της δίκης, ή μέσω εκπροσώπου. Διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης μπορεί να κινηθεί και αυτεπαγγέλτως, στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται ειδικά από τον νόμο.

Καθ' ύλην αρμόδια για τις διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης είναι τα δημοτικά δικαστήρια (općinski sudovi), πλην αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Η εκτέλεση διενεργείται εντός των ορίων που καθορίζει η διαταγή εκτέλεσης.

Η διαταγή εκτέλεσης πρέπει να αναφέρει τον εκτελεστό τίτλο ή το δημόσιο έγγραφο βάσει του οποίου διενεργείται η αναγκαστική εκτέλεση, τον δανειστή και το πρόσωπο κατά του οποίου στρέφεται η αναγκαστική εκτέλεση (τον οφειλέτη), την εκτελούμενη αξίωση, τα μέσα και το αντικείμενο της αναγκαστικής εκτέλεσης, καθώς και τις λοιπές πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τη διενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης.

3.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Το δικόγραφο αίτησης αναγκαστικής εκτέλεσης πρέπει να περιλαμβάνει το αίτημα αναγκαστικής εκτέλεσης, στο οποίο να αναφέρονται ο εκτελεστός τίτλος ή το δημόσιο έγγραφο βάσει του οποίου ζητείται η αναγκαστική εκτέλεση, ο δανειστής και ο οφειλέτης, οι προσωπικοί αριθμοί ταυτότητας του δανειστή και του οφειλέτη, η αξίωση της οποίας ζητείται η ικανοποίηση, τα μέσα που απαιτούνται για τη διενέργεια της εκτέλεσης και (αν είναι αναγκαίο) το αντικείμενο της εκτέλεσης. Το δικόγραφο πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τις λοιπές προβλεπόμενες πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τη διενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης.

Το δικόγραφο αίτησης αναγκαστικής εκτέλεσης βάσει δημόσιου εγγράφου πρέπει να περιλαμβάνει:

1. αίτημα προς το δικαστήριο να διατάξει τον οφειλέτη να ικανοποιήσει την αξίωση και να εξοφλήσει τα συναφή έξοδα εντός προθεσμίας οκτώ ημερών ή, στην περίπτωση απαίτησης από συναλλαγματική ή επιταγή, εντός προθεσμίας τριών ημερών, και
2. αίτημα αναγκαστικής εκτέλεσης.

Επομένως, οι βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να εκδοθεί διαταγή αναγκαστικής εκτέλεσης είναι: να υποβληθεί εκτελεστός τίτλος ή δημόσιο έγγραφο βάσει του οποίου θα διαταχθεί αναγκαστική εκτέλεση και αίτημα αναγκαστικής εκτέλεσης.

4 Αντικείμενο και φύση των μέτρων εκτέλεσης

Αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης μπορούν να είναι πράγματα και δικαιώματα επί των οποίων μπορεί, σύμφωνα με τον νόμο, να διενεργηθεί αναγκαστική εκτέλεση για την ικανοποίηση αξίωσης. Η αναγκαστική εκτέλεση διενεργείται για να ικανοποιηθεί αξίωση του δανειστή μέσω μέτρων επί περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της περιουσίας του.

4.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εκτέλεσης;

Αντικείμενο εκτέλεσης μπορούν να αποτελέσουν τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη (χρήματα, ακίνητα, κινητά, χρεόγραφα και εταιρικά μερίδια) ή ορισμένα μη χρηματικά δικαιώματα του επισπεύδοντος (απόδοση και παράδοση κινητών, εκκένωση και απόδοση ακινήτων, επιστροφή στην εργασία κ.λπ.). Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, ο επισπεύδων μπορεί να επιλέξει τα περιουσιακά στοιχεία επί των οποίων θα διενεργηθεί η αναγκαστική εκτέλεση.

Αναγκαστική εκτέλεση δεν μπορεί να διενεργηθεί επί των εκτός συναλλαγής πραγμάτων ούτε επί περιουσιακών στοιχείων τα οποία, βάσει ειδικής νομοθεσίας, δεν υπόκεινται σε αναγκαστική εκτέλεση. Απαιτήσεις για φόρους και άλλα τέλη επίσης δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης.

Ομοίως, δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης εγκαταστάσεις, όπλα και εξοπλισμός που προορίζονται για αμυντικούς σκοπούς, καθώς και εγκαταστάσεις που προορίζονται για το έργο των αρχών τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης και των δικαστικών αρχών.

Το αν ορισμένο πράγμα ή δικαίωμα μπορεί να υποβληθεί σε αναγκαστική εκτέλεση, δηλαδή το αν η αναγκαστική εκτέλεση επί ορισμένου πράγματος ή δικαιώματος υπόκειται σε περιορισμούς, εξετάζεται βάσει των περιστάσεων που συντρέχαν κατά τον χρόνο της υποβολής της αίτησης αναγκαστικής εκτέλεσης, πλην αν ο ΟΖ ρητά ορίζει διαφορετικά.

4.2 Ποια τα αποτελέσματα των μέτρων εκτέλεσης;

Το κύριο αποτέλεσμα των μέτρων εκτέλεσης συνίσταται στον περιορισμό του δικαιώματος διάθεσης του οφειλέτη επί της περιουσίας του.

Οι διαδικασίες εκτέλεσης επί ακινήτων και επί κινητών καταλήγουν στην πώληση του οικείου ακινήτου ή κινητού προς τον σκοπό της ικανοποίησης της αξίωσης του δανειστή από το προϊόν της πώλησης.

Οι διαδικασίες εκτέλεσης επί χρηματικών απαιτήσεων καταλήγουν στην κατάσχεση και μεταβίβαση στον δανειστή της χρηματικής απαίτησης, έως το ποσό που απαιτείται για την ικανοποίηση της αξίωσής του.

4.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Τα μέτρα εκτέλεσης ισχύουν έως την περάτωση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, η οποία επέρχεται με την πλήρη ικανοποίηση της αξίωσης του δανειστή ή με την απόσυρση της αίτησης αναγκαστικής εκτέλεσης.

5 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά της απόφασης που διατάσσει ένα τέτοιο μέτρο;

Ο οφειλέτης έχει δικαίωμα:

- να ασκήσει έφεση κατά διαταγής εκτέλεσης που έχει εκδοθεί στη βάση εκτελεστού τίτλου ή
- να ασκήσει ανακοπή κατά απόφασης συμβολαιογράφου που έχει εκδοθεί στη βάση δημόσιου εγγράφου.

Η εμπρόθεσμη και παραδεκτή άσκηση έφεσης κατά διαταγής εκτέλεσης που έχει εκδοθεί στη βάση εκτελεστού τίτλου δεν αναστέλλει τη διαδικασία εκτέλεσης.

Η εμπρόθεσμη και παραδεκτή άσκηση ανακοπής κατά απόφασης συμβολαιογράφου που έχει εκδοθεί στη βάση δημόσιου εγγράφου (η εν λόγω ανακοπή υποβάλλεται στον συμβολαιογράφο, αλλά κρίνεται από το δικαστήριο) έχει ως αποτέλεσμα την εξέταση της υπόθεσης στο πλαίσιο τακτικής δίκης (klasična rapsica), η οποία διεξάγεται ενώπιον του δικαστηρίου και στην οποία οι διάδικοι, δηλαδή ο αιτών (πρώην δανειστής) και ο καθ' ου (πρώην οφειλέτης), πρέπει να τεκμηριώσουν τους ισχυρισμούς τους για να εκδοθεί απόφαση υπέρ τους. Αν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις που προβλέπει ο ΟΖ, ο οφειλέτης έχει το δικαίωμα να ζητήσει την αναστολή της διαδικασίας εκτέλεσης.

6 Υπάρχουν περιορισμοί στην εκτέλεση, ιδίως όσον αφορά την προστασία του οφειλέτη ή τις προθεσμίες;

Το δικαστήριο περιορίζει την αναγκαστική εκτέλεση στα μέσα εκτέλεσης και στα περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται στην αίτηση αναγκαστικής εκτέλεσης. Αν προτείνονται περισσότερα μέσα και περιουσιακά στοιχεία, το δικαστήριο, κατόπιν πρότασης του οφειλέτη, περιορίζει την αναγκαστική εκτέλεση σε συγκεκριμένα μέσα και περιουσιακά στοιχεία, εφόσον αυτά κρίνονται επαρκή για την ικανοποίηση της αξίωσης.

Μία από τις βασικές αρχές της αναγκαστικής εκτέλεσης είναι ότι, κατά τη διεξαγωγή διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και ασφαλιστικών μέτρων, το δικαστήριο υποχρεούται να σέβεται την αξιοπρέπεια του οφειλέτη, διασφαλίζοντας ότι η εκτέλεση θα είναι κατά το δυνατόν λιγότερο επαχθής.

Η προστασία του οφειλέτη εξασφαλίζεται με την επιβολή απαγορεύσεων και περιορισμών σχετικά με, αφενός, τα περιουσιακά στοιχεία επί των οποίων μπορεί να διενεργηθεί εκτέλεση και, αφετέρου, τα μέσα εκτέλεσης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς τον σκοπό της αναγκαστικής ικανοποίησης της αξίωσης του δανειστή, καθώς και με την αναγνώριση στον οφειλέτη ορισμένων δικονομικών και ουσιαστικών εγγυήσεων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης και σε σχέση μ' αυτήν. Η προστασία αυτή εκδηλώνεται με την αποδοχή της αρχής της νομιμότητας κατά την εξέταση του επιτηρητού της αναγκαστικής εκτέλεσης, κατά τον καθορισμό των περιουσιακών στοιχείων που θα υπαχθούν σε αναγκαστική εκτέλεση και των μέσων εκτέλεσης που θα χρησιμοποιηθούν, καθώς και στη διαδικασία που ακολουθείται για την αναγκαστική ικανοποίηση της αξίωσης του δανειστή.

Στην αναγκαστική εκτέλεση επί ακινήτων τίθενται περιορισμοί που αφορούν περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν υπόκεινται σε εκτέλεση, όπως ορίζεται στο άρθρο 91 του ΟΖ.

Ομοίως, στην αναγκαστική εκτέλεση επί κινητών τίθενται περιορισμοί που αφορούν περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν υπόκεινται σε εκτέλεση, όπως ορίζεται στο άρθρο 135 του ΟΖ.

Περαιτέρω, το άρθρο 173 του ΟΖ επιβάλλει περιορισμούς στην αναγκαστική εκτέλεση επί χρηματικών απαιτήσεων, ενώ το άρθρο 172 του ΟΖ ορίζει τα εισοδήματα του οφειλέτη που εξαιρούνται από την αναγκαστική εκτέλεση.

Το άρθρο 212 του ΟΖ προβλέπει ειδικούς κανόνες σχετικά με την αναγκαστική εκτέλεση επί χρηματικών μέσων τα οποία εξαιρούνται από την εκτέλεση ή για τα οποία προβλέπονται περιορισμοί στην εκτέλεση, ενώ τα άρθρα 241 και 242 του ΟΖ περιλαμβάνουν ειδικούς κανόνες που προβλέπουν εξαιρέσεις και περιορισμούς ως προς την αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος νομικών προσώπων.

Στις διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης επί χρηματικών απαιτήσεων, το άρθρο 75 του ΟΖ προβλέπει διατάξεις για την προστασία των οφειλετών-φυσικών προσώπων, ενώ το άρθρο 76 του ΟΖ προβλέπει διατάξεις για την προστασία των οφειλετών-νομικών προσώπων.

Ορισμένες διατάξεις του ΟΖ που επιβάλλουν περιορισμούς στη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης, για παράδειγμα που εξαιρούν κάποια περιουσιακά στοιχεία από την αναγκαστική εκτέλεση, παρέχουν προστασία στον οφειλέτη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.

Τελευταία επικαιροποίηση: 19/09/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για τη διαχείριση ιστοσελίδων με εθνικό περιεχόμενο προβαίνουν αυτή τη στιγμή στην επικαιροποίηση μέρους του περιεχομένου αυτού του ιστότοπου για να το προσαρμόσουν στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν στο περιεχόμενο του ιστοτόπου δεν λαμβάνεται ακόμη υπόψη η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, πρόκειται για ακούσιο σφάλμα και θα γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις.